

تفسیر سوره می احزاب

از تفسیر کبیر
امام فخر رازی

مترجم:
جمیل زند کرمی

سرشناسه	: فخر رازی، محمد بن عمر، ۹۵۴-۱۰۶۰ ق.
عنوان قراردادی	: مفاتیح الغیب، فارسی، برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	: تفسیر سوره‌ی احزاب / امام فخر رازی؛ مترجم جمیل زندکریمی.
مشخصات نشر	: سئندج: آراس، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۰ ص. ۵/۲۱×۵/۱۴؛ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۰-۹۱-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا.
یادداشت	: کتاب حاضر ترجمه برگزیده‌ای از کتاب "مفاتیح الغیب" امام فخر رازی است.
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: تفاسیر (سوره احزاب)
شناسه افزوده	: کریمی، جمیل، ۱۳۵۴ -، مترجم
رده بندی کنگره	: BP۹۴/۵/۳م۷۰۴۲۴ ۱۳۹۳
رده بندی دیویی	: ۲۹۰/۱۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۵۸۷۰۲

امارات آراس

تفسیر سوره‌ی احزاب

مؤلف: امام فخر رازی

مترجم: جمیل زندکریمی

طراح جلد: م.خ.م

صفحه آرایشی: صمد احمدی نیاز

ناشر: آراس

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۰-۹۱-۸

مرکز پخش: سئندج - پاساژ عزتی - انتشارات آراس

تلفن: ۰۸۷-۳۱۲۸۳۴۱

دیباچه‌ی مترجم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَتَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ. أَلْحَمْدُ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ
أَجْمَعِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

سارا خواننده‌ی محترم با مشاهده‌ی عنوان کتاب فوراً این سؤال
را پرسید که چرا به‌رای احزاب؟ و چرا تفسیر کبیر امام فخر
رازی؟!۱

در جواب باید گفت که یکی از مشکلات امروز جامعه‌ی ما،
کاهش اهمیت خانوادگی و کم‌رنگ‌شدن نقش آن است که در
نتیجه‌ی همین امر، میزان ازدواج کاهش یافته و سن ازدواج به
شدت بالا رفته و طلاق امری رایج شده و آمار آن افزایش یافته
است. و این در حالی است که سنگ بنای جامعه، خانواده است و
دوام این بنا بستگی به استحکام خانواده دارد. همین مبین اسلام که
دینی جامع و کامل و ماندگار تا قیامت است، راجع وافر به
تشکیل خانواده دارد و با تمام توان سعی دارد تا آن را حفظ کند.

در حدیثی صحیح که مسلم و بخاری از انس بن مالک رضی الله عنه
روایت کرده‌اند چنین آمده است که تعدادی از یاران پیامبر صلی الله علیه و آله نزد
زنان ایشان آمدند و از برخورد پیامبر صلی الله علیه و آله در منزل سؤال کردند و
یکی از آنان گفت من ازدواج نمی‌کنم و دیگری گفت من گوشت
نمی‌خورم و سومی گفت شب‌ها نمی‌خوابم و... که پیامبر صلی الله علیه و آله با

شنیدن سخنانشان از منزل بیرون آمد و بعد از حمد و ثنای پروردگار فرمود: «مَا بَالُ أَقْوَامٍ قَالُوا كَذَا وَكَذَا لِكُنْتُمْ أَوْلِيَٰی وَ أَنَا مُمْسِكٌ بِمَا لَكُمْ وَ أَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي» یعنی: گروهی را چه شده است که چنین و چنان می گویند؟ در حالی که من نماز می خوانم و می خوابم و روزه می گیرم و روزه نمی گیرم و با زنان ازدواج می کنم، و هر کس از سنت من پیروی نکند، از من نیست.^۱

یعنی این احکام سنت پیامبر ﷺ است و هر کس به آن پشت کند و به ازدواج اقدام نکند، قطعاً از پیامبر ﷺ در این زمینه پیروی نکرده و خلاف امر او عمل کرده است که باید در آخرت پاسخگو باشد! اسلام در امر ازدواج بسیار سهل گیر است و مسلمانان را تشویق می کند که با کمترین هزینه و تشریفات به این امر اقدام کنند و در مسأله ی طلاق با معرفی آن به عدالت معوض ترین حلال و این که با اجرای طلاق عرش الهی به لرزه در می آید، برای آن سه مرحله (سه طلاق) و شرایط سختی قایل است تا بنیان نهاد خانواده از هم نپاشد.

چون پاشیدن خانواده ها همان و اضمحلال جامعه همان. اسلام با تبیین حقوق تمامی اعضای خانواده، قوانینی برای حفظ آن تدوین نموده است و خصوصاً توجه فراوانی به حقوق پدر و مادر دارد؛ زیرا رکن اصلی خانواده پدر و مادرند و با حضور این

دو، خانواده شکل می‌گیرد و با حضور آنان استمرار می‌یابد. در چنین شرایطی بر همگی لازم و ضروری است که در زمینه اهمیت خانواده و تشکیل و حفظ آن تلاش کنند، و لذا در راستای همین امر، چون سوره‌ی احزاب (همان گونه که بعداً توضیح داده خواهد شد) به امر خانواده توجه فراوان دارد، تفسیر آن انتخاب گردید تا ان شاء الله خوانندگان با مطالعه‌ی آن از این نور الهی بهره‌مند شوند و این ترجمه تلاشی باشد برای آگاهی از دستورات الهی در مورد نسبت خانواده، و خواننده در این زمینه آگاهی نسبی به دست آورد.

و چون نوشتن تفسیر کار مهمی است و بر عهده گرفتن چنین مسئولیتی، تحمل بار سنگینی است، دست به دامان یکی از مفسرین بزرگ شده و تفسیر ایشان را انتخاب نموده و در جاهایی اگر مطلبی ضروری بوده باشد در پورق ذکر شده است، و این تفسیر، تفسیر کبیر امام فخر رازی است که از قرن ششم تا حال، منبع اصلی اکثر مفسرین بعد از خود بوده است. هر کس را که در وادی تفسیر قرآن گام می‌گذارد، خود را بی‌نیاز از مراجعه به این تفسیر وزین و گران بها نمی‌داند.

و دلیل انتخاب این تفسیر هم آن است که امام فخر رازی، در تفسیر خود تک بعدی به تفسیر آیات نپرداخته است، بلکه در مورد هر آیه، نکات ادبی، تاریخی، فقهی و آن چه را که از آن آیه استنباط فکری و عملی می‌شود در حدّ توان خود و متناسب با زمان خود

بیان نموده است. یعنی تفسیر کبیر می‌تواند تفسیری جامع باشد^۱ و مطالعه‌ی آن خواننده را بی‌نیاز از مراجعه به دیگر تفاسیر قدیمی می‌نماید.

پس از دیگر دلایل انتخاب این تفسیر، جدای از خود تفسیر سوره‌ی احزاب، معرفی این تفسیر به کسانی است که به دلیل عدم آگاهی از زبان عربی از استفاده از آن محروم‌اند تا فرد با مطالعه‌ی تفسیر این سوره که $\frac{1}{60}$ از کل تفسیر قرآن است (چون سوره احزاب دهمین جزء کامل از سی جزء قرآن کریم است) با سبک و روش امام خرمزاری آشنا گردد.

از پروردگار م‌ان بیا سگزارم و وی را حمد می‌گویم که توفیق این ترجمه را عطا نموده و ابداً ر‌م که خداوند سبحان امام فخر رازی را قرین رحمت خو، سازد و مطالعه‌ی این ترجمه را سببی برای آگاهی بیشتر از قرآن و پیروی از سنت رسول الله ﷺ گرداند. و گامی کوچک در توجه به خانواده و حفظ این نهاد مهم اجتماعی باشد.

جین زند کریمی

سنندج: تابستان ۱۳۹۳

۱. ابن خلکان در «وفیات الاعیان» ج ۱ ص ۶۷۷ در مورد تفسیر کبیر می‌گوید: «تفسیر

کبیر دارای مطالبی غریب است و جداً کبیر است».